

Учитель

Газета Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди

№9 (310)

15 вересня 2022 року

Видається з 1933 року

VIVAT, ПЕРШОКУРСНИКИ 2022! ДОРОГІ ПЕРШОКУРСНИКИ!

Від імені професорсько-викладацького складу університету та ваших старших колег дозволяємо щиро привітати вас зі вступом до одного з найвідоміших вищих педагогічних навчальних закладів України зі славними здобутками і традиціями!

Відсьогодні ви — повноправні члени нашої великої та дружної університетської родини. На вас чекає цікаве й насичене студентське життя, і лише від ваших прагнень залежить, якими будуть ці роки та чого ви досягнете в майбутньому.

Глибоко переконаний, що ваш вибір принесе вам успіх у житті та професійній діяльності, адже в суспільстві стрімко зростає попит на педагогів нової генерації — сучасних, інноваційних і креативних.

Наші студенти — це допитливі, цілеспрямовані молоді люди,

які визначили свою життєву мету — стати справжніми професіоналами своєї справи, духовно багатими, фізично здоровими, інтелектуально та культурно розвиненими людьми, патріотами своєї держави.

Нехай студентські роки принесуть вам творчу наснагу, задоволення від обраної професії, здійснення найсміливіших задумів, нових вірних друзів. Бажаю вам стати фахівцями, достойними слави випускників Сковородинівського університету, примножити їх традиції в навчанні, науці, спорті, мистецтві й суспільному житті заради розвитку України.

На жаль, у цьому році через війну початок нового навчального року має свої особливості. Але я переконаний, що цей виклик ми успішно подолаємо і повернемося до повноцінного навчання й цікавого університетського життя.

Терпіння вам та наполегливості, енергії та натхнення, цілеспрямованості та успіхів! Сумлінно навчайтеся в ім'я миру в Україні та на благо нашого народу! Щасливих вам студентських років!

З повагою —

ректор Юрій Бойчук

Ректор ун-ту Юрій Бойчук вручає символічний студентський квиток представникам першокурсників-2022 ХНПУ імені Г.С.Сковороди Євгену Зелді (ф-т ФВ і спорту) та Вікторії Зубко (ф-т природ., спец. і здоров'язбереж. освіти)

АМБІТНЕ ТА ЦІЛЕСПРЯМОВАНЕ ПОПОВНЕННЯ

Цього року наш ун-т опинився в складних обставинах воєнного часу, як і багато українських вишів. Але, попри війну, бажання вчитися й здобувати вищу освіту в українських випускників не зникло: вступна кампанія-2022 у Сковородинівському ун-ті відбулася!

Кореспондент: Своє перше інтерв'ю газеті «Учитель» дали першокурсниця з фізмату **Сабіна Мелікян**, випускниця 123 школи м. Харкова та **Ірина Спесівцева**, яка закінчила Ватутинський ліцей Нововодолазької сільради Харківської обл. По-перше, дівчата, вітаємо зі вступом до нашої Сковородинівської родини. Щасливі, що починаєте новий етап свого життя?

Ірина: Дуже щаслива! Цей новий крок був для мене доволі бентежним, але я добре склала іспити, вступила до бажаного ун-ту, а найголовніше — зрозуміла, спілкуючись у групах ун-ту в соцімережах, що люди тут щирі, відкриті й завжди готові допомогти.

Сабіна: Звісно, я дуже щаслива! Мрії здійснюються! **К:** А чому обрали саме наш ун-т? Як ви про нього дізналися та хто вам його порекомендував?

Ірина: Про ХНПУ імені Г.С. Сковороди розповіла наша вчителька Людмила Іванівна Литвин, колишня сковородинівка. А коли в 11 класі я остаточно визначилася, що хочу бути вчителем, без жодних сумнівів обрала Харківський педагогічний.

Сабіна: Про ун-т я дізналася, коли відвідала його в Ніч науки, а потім ходила на підготовчі курси. ХНПУ я обрала, тому що мріяла стати вчителем. Також мені дуже подобається сама атмосфера в ун-ті.

К: Ви обрали престижні математику та інформатику відповідно. Рішення були спонтанними чи зваженими?

Ірина: Моє рішення ретельно зважене: завжди подобалася математика, тому майбутню професію хотіла пов'язати саме з нею.

Сабіна: З 6 класу я вивчала інформатику. З кожним новим уроком дізнавалася все більше про складові комп'ютера та програм. Наприкінці 11 класу остаточно зрозуміла, що хочу вчити дітей інформатики.

К: Цього року ви писали НМТ — зовсім новий формат екзамінів. Чи ускладнило це процес вступу до ун-ту?

Ірина: НМТ був новим і досить незвичним. Я старанно готувалася до тесту та задоволена досить високим результатом. Але все одно з хвилюванням чекала на результати вступу й була щаслива, коли дізналася, що рекомендована на бюджет.

Сабіна: На момент написання НМТ я була в Кременчуці, де й проходила іспит. Було складно та тривожно, оскільки перед тим було знищено ТЦ Амстор. Документи подавала в режимі онлайн.

К: Ви вже, напевно, фантазували про своє студентське життя... Яким воно бачите?

Ірина: На першому місці повинні бути навчання. У вільний час — участь у різноманітних гуртках і комітетах та веселі пригоди з друзями. На жаль, у сьогоднішніх умовах пригоди у нас не буде, але познайомитися та знайти друзів можна й онлайн. Але я вірю, що все налагодиться й ми зустрінемося з однокурсниками. Усе попереду.

Сабіна: Не маю чіткого уявлення, як проходитиме процес навчання. Але мрію про навчання, нових друзів, пригоди — про все, що властиво студентському життю.

Євгенія Мороз та Святослав Левенко, спеціалісти газети «Учитель», 3 курс укр. мовно-літературного ф-ту

Анна Денисенко — першокурсниця ф-ту дошкільної освіти з невеликого села Катеринівка Сахновщинської СР Красноградського р-ну Харківської обл.

«У цьому році я закінчила КЗ «Катеринівський ліцей». Вирішила навчатися на вихователя, бо люблю маленьких діточок, умію ладити з ними, діти до мене тягнуться. На початку 11 класу я почала шукати, куди вступити на спеціальність «Дошкільна освіта». Порадившись із батьками, учителями, почитавши відгуки, вирішила вступати саме до ХНПУ імені Г.С.Сковороди, адже вважаю цей ун-т найкращим для моєї майбутньої професії. Упевнена, що тут я зможу отримати гарну освіту, потрібні навички та чудовий практичний досвід.

Коли почалася війна, я хвилювалася, що виникнуть проблеми під час вступу, але вся потрібна інформація була на головному сайті ун-ту, а якщо були питання, я зверталася до викладачів, і вони виявилися привітними, були раді допомогти. З великим нетерпінням чекаю початку занять. І вірю, що рано чи пізно зможу зустрітися з викладачами й однокурсниками під тихим і мирним небом нашої країни».

«Більше думай і тоді вирішуй». Г.С. Сковорода. Таку назву своїм міркуванням про вступ до нашого ун-ту дала **Єлизавета Коваленко**, випускниця ліцею «Обдарованість», яка отримала 200 балів з англійської мови та стала першокурсницею ф-ту іноземної філології.

«Саме завдяки ліцею «Обдарованість» маю безліч різноманітних навичок, тож дякую всьому колективу педагогів, шановному директору та учням за підготовку до дорослого життя та юність мрії.

У ліцеї поглиблено вивчала мови, багато читала твори в оригіналі, щоб краще володіти англійською. А на уроках завжди звертала увагу на поведінку, стиль роботи та педагогічну майстерність учителя. Окрім викладацької діяльності, цікавилася перекладацькою. Працювати редактором або перекладачем в українських видавництвах, подорожувати та мати можливість бути гідом — усе це тепер можливо, бо я стала студенткою Харківського педагогічного й планую успішно навчатися. Наполегливості мені ніколи не бракувало. Я цілеспрямовано йшла до мети: брала участь в олімпіадах та конкурсах і мала успіхи. Тепер мрія — поглиблено вивчати філологію! Вірші пишу давно, тому хотілося б поділитися своїми думками з читачами.

Юність наша покрита пилом, Гарчанням гармат і вогненним небом. Грією кров'я прилила юність. Тривою і схибці душевна отруйність. Юність наша злякана ранами, Перебігом драм перелічених. Ми стиснули чужими рамами, Серце кожного поклічене... Тож я не вірю дезінформації. Вірю у свій народ, силу моєї нації.

Назар Демченко — першокурсник укр. мовно-літературного ф-ту розповів про себе нашому кореспонденту.

Я народився в Харкові. До кінця 6 класу навчався в ліцеї мистецтв №133. З Харковом пов'язано дуже багато теплих спогадів. Тут почалося моє знайомство зі скрипкою в музичній школі й заняття вокалом, які переросли в перше офіційне працевлаштування в ХНАТОБі, де я співав у хорі. На дачі, неподалік від міста, сформувалася моя любов до туризму та подорожей.

У 2015 р. наша сім'я переїхала до Києва, де я продовжив навчання в чудовій вальдорфській школі «Софія». Цей етап життя дуже сильно загартавав мене. Я багато подорожував Європою, брав участь у всіх міжнародних шкільних обмінах. Завдяки школі отримав і свій перший педагогічний досвід під час соціальної практики в Центрі допомоги дітям із особливими потребами. Після закінчення школи працював у сфері професійного театрального обладнання аж до 24 лютого.

Коли почалося повномасштабне вторгнення ворога, уся наша родина з'їхалася до щойно збудованої садиби неподалік від Бучі. Ми з батьком були в складі місцевих тероборони, чергували на блокпостах, готували «коктейлі Молотова», допомагали облаштовувати позиції. Коли велика колона техніки ворога була зовсім близько, із сільради прийшло наполегливе прохання терміново покинути наш житловий масив для збереження життів. Нам удалося вийти польовими дорогами і за кілька днів дістатися Тернополя, де ми одразу ж занурилися у волонтерську діяльність, постачали гумдопомогу до Харкова, Чернігова, Миколаєва, Херсона, на Донеччину, евакуювали людей. Мій батько вступив до лав ЗСУ, а я продовжив волонтерську справу в Тернопільському РТЦК. Допомігав з перекладом для іноземних бійців, що приїхали воювати за нашу незалежність. Зараз мої волонтерські амбіції поступово збільшуються, бо зростає обсяг потреб на передовій.

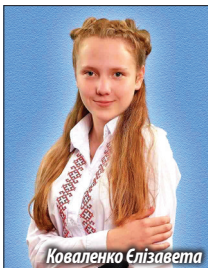
Мій вступ до ун-ту, який закінчила моя мати, зумовлений насамперед тим, що мовне питання надзвичайно актуальне та злободенне. Бо мова — це наше духовне підґрунтя, наша сила, зброя і перемога. Рідну українську мову хочу опанувати на найвищому рівні, а також англійську, необхідну для подальшого партнерства з іншими країнами. Любов до безмежних просторів нашої держави і бажання в майбутньому безпосередньо брати участь у розвитку України, як потужної в усіх сенсах держави, тільки посилює прагнення більш глибоко вивчати рідну мову, звичаї та традиції нашого народу, популяризувати українську культуру в сучасному демократичному світі, відчувати себе вільною людиною вільної країни. Я дуже радий приєднатися до студентської родини сковородинівців.

Демченко Назар

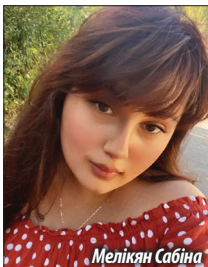
Денисенко Анна

Коваленко Єлизавета

Спесівцева Ірина

Мелікян Сабіна

СТРАТЕГІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ТРУДОВОГО КОЛЕКТИВУ

22 серпня новий навч. рік у Сковородинівському ун-ті традиційно розпочато із проведення конференції трудового колективу в дистанційному форматі за участі представників студентського самоврядування.

Відкриваючи засідання, ректор **Юрій Бойчук** зауважив: «Новий семестр ми розпочали в непростих умовах воєнного стану, але маємо всі можливості для того, щоб забезпечити на високому рівні освітній процес. Незважаючи на те, що Харків перебуває в епіцентрі бойових подій, Сковородинівський ун-т продовжує успішно виконувати свою головну освітню місію». Юрій Дмитрович, окресливши всі проблеми, які постають перед ун-том в цілому, акцентував увагу на необхідності впровадження зміненого графіку освітнього процесу та наголосив на важливості досягнення високої якості всіх процесів в академсередовищі. Ректор відзначив, що добре налагоджене дистанційне навчання дозволило нам не лише продовжувати освітній процес, а й значно розширило горизонти міжнародної академічної співпраці.

Юрій Дмитрович у своєму виступі розповів про актуальні питання вступної кампанії-2022, а також подякував студентам, викладачам та працівникам ун-ту за їхню активну роботу в непрості часи війни та закликав усіх робити все можливе для якнайшвидшої Перемоги.

Про планування освітнього процесу на наступний навч. рік розповів проректор за навчально-наукової роботи **Володимир Борисов**, який детально ознайомив присутніх з оновленим графіком освітнього процесу та перерозподілом дисциплін вільного вибору, прокоментував ситуацію з акредитаційними експертизами на 2022/2023 н. р.

Проректорка за науковою, інноваційною та міжнародною діяльністю **Світлана Бережна** визначила 7 цілей на наступний рік: 1) просування бренду Ун-ту в національних та міжнародних рейтингах як провідного освітнього та наукового осередку; 2) розвиток кадрового потенціалу Ун-ту; 3) підвищення інтернаціоналізації освітньо-наукової та дослідницької діяльності; 4) підвищення рейтингу фахових журналів Ун-ту; 5) підвищення рівня представ-

леності наукових та освітніх здобутків академічності Ун-ту в Україні та за кордоном; 6) інформаційна підтримка наук. діяльності ун-ту; 7) підтримка наук. діяльності молодих науковців Ун-ту.

Про організацію виховної роботи в ун-ті у новому навч. році розповіла проректорка за навчально-виховної роботи **Наталія Борисенко**, яка ознайомила учасників конференції з графіком заходів, що заплановані до проведення у 2022–2023 н. р. в ун-ті загалом та на окремих ф-тах.

Проректорка за адміністративно-господарської роботи **Тетяна Чернік** розповіла про проведення ремонтних робіт у навч. корпусах та гуртожитках ун-ту, про підготовку до зимового періоду, звернула увагу на створення умов безпеки в корпусах ун-ту.

Про виконання умов колективного договору адміністрацією ХНПУ імені Г.С. Сковороди і трудовим колективом вишу розповіла голова Первинної профспілкової організації ун-ту **Світлана Білецька**. Вона звернула увагу на певні особливості та обмеження в організації трудових відносин в умовах воєнного стану, детально проінформувала, як профспілка турбується про членів нашого колективу, окреслила проблеми та шляхи їх вирішення, озвучила плани на майбутнє.

Під час засідання члени трудового колективу визначили основні перспективи діяльності та шляхи розвитку ЗВО. А у форматі живої дискусії поділилися власними пропозиціями та ідеями для їх подальшого втілення в життя. Зустріч була досить продуктивною та дала можливість впевнитися в правильності обраних векторів діяльності ун-ту. Багаторічне гасло сковородинівців «Освіта збереже Україну!» в умовах повномасштабної війни стало девізом нашого опору та єднання, віри в справедливість і незламність українського народу. Разом ми обов'язково переможемо! Усе буде Україна!

Юлія Клименко, кер. Пресцентру ун-ту

РОБОЧИЙ ВІЗИТ

23 серпня університет з робочим візитом відвідав директор Департаменту науки і освіти **ХОВА Олексій Литвинов**, доктор юридичних наук, професор.

Перебуваючи в університеті він ознайомився з його діяльністю у воєнний період. Разом з ректором Юрієм Бойчуком обговорили початок нового навчального року, особливості організації освітнього процесу в дистанційному форматі, перебіг вступної кампанії, підготовку до опалювального сезону, створення безпечних умов, а також перспективи післявоєнної відбудови університету.

Конференція освітян

18 серпня в змішаному форматі відбулася Міжнародна серпнева педагогічна науково-практична конференція «Освіта, освітяни — незламні у війні», організована МОН України.

У роботі конференції взяли участь Міністр освіти і науки України Сергій Шкарлет, голова комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій Сергій Бабак, директори департаментів науки і освіти обласних військових адміністрацій, представники освітянської спільноти, міжнародні партнери, представники громадськості.

Від ХНПУ імені Г.С. Сковороди в заході взяв участь ректор Юрій Бойчук із виступом «Сковородинівський університет в умовах воєнного стану» (локація «Навчання педагогічної еліти»). У своїй доповіді Юрій Дмитрович висвітлив

діяльність Сковородинівського ун-ту в умовах війни, розглянув важливі питання організації освітнього процесу, розповів про безпекову складову навчання. Ректор подякував здобувачам вищої освіти та колективу ХНПУ імені Г.С. Сковороди за надзвичайну згуртованість, єдність, плідну роботу та добре налагоджений навчальний процес у Сковородинівському виші, незважаючи на всі виклики, можливі небезпеки та перепони.

Загалом у межах заходу учасники конференції обговорили широке коло освітніх питань.

Юлія Клименко, керівник Пресцентру

ВІТАЄМО!

У величне свято Преображення Господнього народилася Ольга Іванівна Деменко, директор Департаменту освіти Харківської міської ради. Вона є вихованкою Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди за професійним фахом і за менеджерською спеціальністю. Ця чарівна, мудра і велична жінка — талановитий управлінець, доцільно поєднує адміністративну діяльність з науковою роботою. Її активна життєва позиція, робочий настрій, уміння співпрацювати в команді виважене поєднуються з чуйністю, людяністю, добротою та повагою в ділових відносинах з підлеглими. Конструктивна в прийнятті рішень, толерантна у вирішенні конфліктів.

Ольга Іванівна — яскравий лідер освітньої спільноти міста-героя Харкова. Вона компетентно вирішує стратегічні завдання галузі, стиль управління вибудовує на засадах менеджменту освітніх інновацій. Наполеглива у вирішенні поставленої мети. Докладає чимало зусиль, щоб очільники управлінь освіти районів міста фахово вдосконалювали свій керівний потенціал, примножуючи базові управлінські компетентності.

Сковородинівська спільнота щиро сердно приєднується до привітань у день її уродин і бажає рішучості й оптимізму, завзяття та успіхів у розбудові освітньої ниви.

Шановна Ольго Іванівно, негасимої Вам енергії та невтомності в повсякденній відповідальній діяльності. Нехай реалізується задумане, а можливості примножуються.

Божого Вам благословення в цей нелегкий для нашої країни час.

Адміністрація та співробітники ХНПУ імені Г.С. Сковороди

1 ВЕРЕСНЯ — ДЕНЬ ЗНАНЬ

Ніхто і ніщо не може відібрати в нас 1 вересня — День знань і перший день нового навчального року!

Вітаю всіх, бажаю ніколи не зупинятися на досягнутому й здобувати нові знання!

Н.О. Борисенко, проректор з навч.-виховної роботи

НЕЗАЛЕЖНЕ ТЕСТУВАННЯ ВЧИТЕЛІВ

10.09.2022 року на базі ХНПУ імені Г.С. Сковороди відбувся 1 етап сертифікації педагогічних працівників — незалежне тестування вчителів початкових класів.

Незважаючи на складну ситуацію, до пункту тестування прибуло 54 особи. Керівництво ун-ту, науково-педагогічні працівники й співробітники, які були залучені до організації та проведення сертифікації на високому рівні підготували приміщення й провели процедуру тестування. Почесно, що наш ун-т є не лише флагманом у підготовці вчителів, а й забезпечує важливі складники їхнього професійного зростання, підтримує в прагненні навчатися впродовж життя й створює для цього всі умови.

Т.О. Довженко, д. пед. н., проф., декан ф-ту початкового навчання

Онлайн-зустріч

16 серпня в Сковородинівському ун-ті відбулася онлайн-зустріч аспірантів-іноземних громадян з керівництвом вишу.

Конференція розпочалася з вітального слова ректора Юрія Бойчука, який подякував аспірантам-іноземцям за тверду позицію щодо нашої підтримки та побажав успіхів у науковій та пошуковій діяльності. Розповідаючи про початок нового навч. року в ун-ті, Юрій Дмитрович зазначив, що «хоча місто Харків перебуває в епіцентрі бойових подій, ун-т готовий до здійснення освітньо-наукового процесу в повному масштабі». Наприкінці виступу Юрій Дмитрович сказав: «Дякую, що обрали місцем свого навчання, наукового зростання саме Сковородинівський університет! Бажаю натхнення, вдалого написання гарних статей та успішного захисту дисертацій! Вірю, що незабаром усі зможемо зустрітись в нашому прекрасному Харкові!»

Проректорка з наукової, інноваційної та міжнародної діяльності Світлана Бережна розповіла про науково-освітній процес у ХНПУ імені Г.С. Сковороди, акцентувала увагу на науково-освітніх можливостях для аспірантів, повідомила про наукові досягнення Сковородинівців та оновлені рейтинги нашого вишу у 2022 році.

Юлія Клименко, кер. Пресцентру

Модераторка онлайн-конференції, зав. відділу аспірантури і докторантури Ірина Разуменко привітала аспірантів з успішним закінченням навч. року, відзначила, що всі вдало склали іспити й були переведені на наступний курс, та озаявила їх з оновленим розкладом сесії.

Вчений секретар ун-ту Тетяна Тищенко розповіла про захист дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії в дистанційному форматі та детально описала алгоритм проведення онлайн-захисту дисертацій у 2022–2023 навчальному році.

Про організацію навч. процесу за освітніми програмами в онлайн-форматі, план проведення майбутніх лекцій, роботу з науковими керівниками та багато ін. розповіли гаранті освіти програм Людмила Рибалко, Анна Боярська-Хоменко, Вікторія Ушмарова. Під час онлайн-зібрання аспіранти мали змогу поставити питання та отримати відповіді від гарантів освітніх програм та адміністраторів ун-ту.

ГУМАННІСТЬ У РОЗМІРІ ПОДВИГУ

Війна понівечила промислові об'єкти, навчальні заклади, зруйнувала житлові будинки, а головне — поклічила долі людей, забрала життя не тільки дорослих, а й дітей.

Але війна «виявила» в людях надзвичайні потенційні сили, якості, у яких не завжди була потреба в повсякденному житті: сміливість, відвага, терпіння, надзвичайний оптимізм, віра. А такі якості, як повага, гуманність, любов, чуйність, взаємодопомога тощо набули особливого статусу.

Маю нагоду висловити подяку, добрі слова нашим колегам, друзям, аспірантам, співробітникам, які в тяжкі часи прихистили у своїх сім'ях переселенців, людей знайомих і навіть незнайомих, які втратили житло або в яких воно сильно пошкоджене. Газета висвітлювала діяльність наших викладачів-волонтерів, співробітників, які під загрозою обстрілів вивозили документацію, приладдя, розбирали завали, забивали вікна тощо. Їхня діяльність заслуговує не просто на схвалення, на визнання їх героями, бо переважна більшість із них жінки.

Я хочу поділитися враженням про, на перший погляд, непомітний, але великий за своїм змістом людський подвиг. Війна всіх нас застала зненацька, для більшості вона була неочікуваною. І тому не одразу зрозуміли, що це надрого. Так у родині Стяглюків, окрім своїх 10 членів родини, з'явилося ще семеро. Воєнні події в П'ятихатках, постійні вибухи змусили Валентину Іванівну Лозову з Іваном Матвійовичем

прийняти запрошення Наталії Іванівни Стяглюк переїхати до них. Як же слід мати серце, любов до вчителя, людини поважного віку, щоб у дім, де вже було 15 осіб, взяти під опіку ще одну сім'ю —

двох глибоко літніх людей. Навіть писати про це нелегко. А жити такою великою сім'єю ще важче. Додам, що саме на початку війни було вимкнено світло (не було три місяці), вода надавалася зі слабким тиском. Майже три місяці ночували в підвалі.

На питання про те, як вони жили всі ці страшні місяці, Наталія Іванівна відповіла, що вижити їм допомогло, по-перше, дотримання чіткого графіку й порядку всіма членами великої родини. У кожного були свої обов'язки, пов'язані

з підготовкою їжі, прибиранням кімнат, турботою за тваринами (три собаки, три кішки) тощо; по-друге, взаємодопомога, взаємоповага, взаємодопомога; по-третє, увага й допомога ун-ту, зокрема від ректора Ю.Д. Бойчука, волонтерів (А.О. Денисенко, Н.О. Ткачової), які організовували доставку гуманітарної допомоги. Необхідними були не тільки їжа, а й засоби гігієни, ліки тощо.

Де, коли, яку собі сформували високій гуманізм, чуйність, любов Наталія Іванівна, Олександр Васильович, їхні сини та невістки? Безумовно, від своїх батьків, а ще, мабуть, і від того середовища, де вони навчалися, працювали — наша університетська родина. Наталія Іванівна — це унікальна людина. Вона професіонал-математик, методист. А головне — людина, у якої таке серце, що може обігріти всіх, хто в цьому має потребу. Скільки душевного тепла має ця жіночка, скільки сили, терпіння вона в собі акумулює?

Валентина Іванівна та її чоловік ніколи не пожалували, що переїхали до своїх учнів, саме тут вони знайшли тепло, повагу, любов, підтримку. Бо в цьому домі тепло, комфортно, надійно. Дай бог здоров'я, сил, терпіння, а головне миру Вам, Наталіє Іванівно, Вашому чоловікові Олександру Васильовичу, вашим дітям та онукам.

С.Т. Золотухіна, проф.

УКРАЇНУ ЗБЕРЕЖУТЬ УКРАЇНЦІ

Після влучання ракети в наш університетський корпус на Салтівці пройшло вже два місяці.

На жаль, український мовно-літературний ф-т зазнав найбільших пошкоджень: кафедри, іменні аудиторії, декілька навч. аудиторій, Український культурний центр, кабінет декана, деканат. Проте вже на другий день після нічного прильоту схвилювані завідувачі кафедр, викладачі й співробітники ф-ту, які залишилися в Харкові, прийшли розгрібати руїни, розчищати завали.

Зорганізував і очолює цю рятівну роботу на ф-ті наш шановний декан — Костянтин Юрійович Голобородько. Завдяки спільним зусиллям кафедр, їхніх родичів, аспірантів були приведені до певного ладу кафедри, аудиторії, коридори, розташовані в корпусі А. Було врятовано всі експонати Українського культурного центру, завдяки зусиллям його турботливої директорки Світлани Олександрівни Марцин, яка звернулася до випускників ф-ту з проханням допомогти, була розчищена аудиторія, де розміщується Центр. Усі речі, «коштовні» колекції раритетних українських рушників і вишиванок виявилися неушкодженими, оскільки заздалегідь вчасно були спаквані й сховані. Як відомий глиняний півник, який став символом незламності нашої країни, так само були врятовані колекції українського глиняного посуду наших бабусь, давні глечі, розписані вручну, хатне начиння й предмети народного побуту були «визволені» й перевезені в безпечне місце.

Величезним руйнуванням для всіх аудиторій українського ф-ту і його приміщень, що опинилися в зоні вибухової хвилі, стали вибиті вікна майже в усіх аудиторіях і приміщеннях. Рятуючи факультетське майно, яке збиралося не один десяток років, наш декан узяв на себе відповідальність за його збереження. З першого дня й до сьогодні він організовує роботу з ліквідації наслідків прильоту ракети, іноді під звуки обстрілів. Колеги з кожної кафедри збирали кошти, на які були закуплені необхідні матеріали, і робота закипіла.

Волонтерство

Війна — це руйнація світопорядку, найстрашнішою із чого є людська смерть, та не менш страшним наслідком війни є скалічені душі опалених війною людей.

Страх, відчай, розпач, зневіра, душевний біль — це переживають зараз усі українці, але найскладніше тим, хто живе в окупації або в містах і селах, де не замовкають гармати й летять ракети. Тож важливою місією волонтерів стала психологічна підтримка цих

людей, лікування їхніх душ. Саме для цього працює волонтерський центр для мешканців Салтівки — району, що зазнає постійних обстрілів ракетами та градами з перших хвилин війни.

Бути лікарем зболілих душ запропонували доцентці каф. українознавства і лінгводидактики, мешканці Салтівського р-ну Ользі Вікторівні Ткач, яка впродовж війни й сама живе в небезпечних умовах. Тож з липня цього року Ольга Вікторівна розпочала проводити

бесіди духовно-психологічного спрямування загальної тематики: «Як знайти внутрішній мир під час війни». Щоб відчувати себе впевненіше, вона закінчила дистанційний курс «Доступна допомога» на освітній платформі «Соціальна перспектива» й отримала сертифікат.

«Наші бесіди, — розповідає Ольга Вікторівна, — поєднані з арт-терапією (малювання, спів тощо). Розглядаємо такі проблеми: як подолати наслідки травм, як пережити триго, заподіяння, образу та інші сильні емоції; як навчитися пробаючи, як з впевненістю дивитися в майбутнє». Радісно бачити, коли люди на заняттях починають усміхатися, віддавати душею, спілкуватися на мирні життєві теми, загоюючи свої душевні рани.

Ці зустрічі відбуваються наживо щосередини, щоп'ятниці та щосуботи; їх відвідують люди, яким потрібні позитивні емоції, моральна підтримка й допомога. Ольга Вікторівна намагається додати в сьогодення життя мешканців багатостраждальної Салтівки любові, добра, оптимізму, надії й віри в перемогу України, у те, що повернеться нарешті наше звичне, повноцінне життя. Це благородна волон-

терська місія, за яку салтівські мешканці дуже вдячні Ользі Вікторівні.

Олена Маленко, д.філол. н., проф., зав. каф. українознавства і лінгводидактики

Величезна сила українського народу в тому, що попри війну, попри всі небезпеки, ми продовжуємо жити і дарувати творчість та тепло свого серця, щоб підняти дух нашим захисникам українською піснею.

У місті-герої Харкові відбувся четвертий сольний концерт **Ковтун Анни Володимирівни** — к.п.н., доцента, доцентки кафедри теорії, технологій і методик дошкільної освіти.

МОНІТОРИНГ

Вітаємо переможців традиційного щорічного опитування відділу менеджменту і моніторингу діяльності ун-ту у двох номінаціях.

Переможцями опитування «Викладач очима студентів» стали:

Гречаник Олена Євгенівна, к. пед. н., доцент, зав. каф. наукових основ управління; **Мельників Ростислав Володимирович**, к. філол. н., доцент, зав. каф. укр. літератури та журналістики імені проф. Леоніда Ушкалова; **Ямпольська Лариса Миколаївна**, к. іст. н., доц., доц. каф. всесвітньої історії; **Боярська-Хоменко Анна Володимирівна**, д. пед. н., доц., зав. каф. освітології та інноваційної педагогіки; **Ткаченко Лідія Петрівна**, д. пед. н., доц., зав. каф. теорії і методики викладання філологічних дисциплін у дошкільній, початк. і спец. освіті; **Ликова Ірина Олександрівна**, к. біолог. н., доц., доц. каф. зоології; **Ларіна Ірина Олександрівна**, к. пед. н., доц., доц. каф. теорії, технологій і методик дошкіль. освіти; **Тининица Анастасія Сергіївна**, ст. викл. каф. дизайну; **Перлова Вікторія Володимирівна**, к. пед. н., доц., доц. каф. англійської фонетики і граматики; **Сірий Олександр Володимирович**, доц. каф. олімпійського і професійного спорту, спортивних ігор та туризму; **Кузнєцов Марат Амірович**, д. псих. н., проф., проф. каф. психології.

Переможцями опитування «Викладач очима аспірантів» стали:

Щебликіна Таміла Анатоліївна, д. пед. н., доц., проф., зав. каф. англійської мови; **Куц Галина Михайлівна**, д. політ. н., проф. каф. політології, соціології та культурології; **Юр'єва Катерина Анатоліївна**, д. пед. н., проф. каф. музичного мистецтва.

Вікторія Плахтеева, методист вищої категорії відділу менеджменту і моніторингу діяльності ун-ту

Відкрита лекція

22.08.2022 р. для студентів 3 р групи укр. мовно-літературного ф-ту імені Г.Ф. Квітки-Основ'яненка відкритої лекції провела професор каф. зарубіжної літератури та слов'янських мов імені проф. Михайла Гетманця Ольга Вячеславівна Радчук.

Лекція з курсу «Методика навчання мовознавчим дисциплінам» мала тему «Наочність — золоте правило Я.А. Коменського: оновлення традиційної методики». Розпочато лекцію було вшануванням пам'яті загиблих у війні захисників України хвилиною мовчання.

Методика навчання мовознавчим дисциплінам є важливою складовою у формуванні майбутнього вчителя-словесника, сприяє розвитку образного й логічного мислення студентів, удосконаленню комунікативних здібностей, актуалізації знань студентів основних понять і термінів, здійснює міжпредметні зв'язки (з педагогікою, історією, інформатикою та ін.) та попередніх курсів (фонетики, морфології).

Проф. О.В. Радчук під час лекції використовувала різноманітні методи і прийоми активізації пізнавальної діяльності студентів: ставила дискусійні питання до студентів та спиралася на їхній життєвий досвід, використовувала евристичний, проблемно-пошуковий методи, а також прийоми «Мозковий штурм», «Вільний мікрофон», добре розроблену презентацію, інноваційні комп'ютерні технології. Використання різноманітних методів і прийомів роботи сприяло ефективному засвоєнню студентами матеріалу лекції.

С.К. Кривооручко, д. філол. н., проф., зав. каф. заруб. літер. та слов'янських мов

СТАЖУЮТЬСЯ ВИКЛАДАЧІ

05.09.2022 для викладачів та співробітників ф-ту початкового навчання розпочалися курси стажування «Moodle: новий інтерфейс».

Заняття трічі на тиждень проводить Світлана Олександрівна Доценко, д. пед. н., проф., завідувачка каф. інформаційних технологій. На першому занятті слухачі ознайомилися з основними оновленнями платформи «Moodle», навчилися працювати з електронним журналом дистанційного курсу, а також отримати ґрунтовні відповіді на гострі запитання щодо наповнення курсів.

Ювілеї

5 вересня відзначила свій ювілей екскан українського мовно-літературного факультету імені Г.Ф. Квітки-Оснєв'яненка Ірина Вікторівна Тимченко.

Вельмишановна Ірино Вікторівно!

На кафедрі української мови ХНПУ імені Г.С. Сковороди Ви із 1977 року. І за весь цей час під Вашим пильним викладацьким наглядом виростало не одне покоління вчителів-україністів, яким Ви прищепили любов до виразного читання, до української фразеології, до старослов'янської мови.

Ви доклали руки до наукових успіхів і професійного становлення левоваї частки нинішнього складу кафедри. Ви — одна з яскравих представниць знаної по всій Україні наукової школи Лідії Андріївни Лисиченко. Під Вашим чітким контролем ученого секретаря колись Харківського державного пед. ін-ту, а потім члена спеціалізованої вченої ради Харківського національного педагогічного ун-ту захистилися сотні кандидатських і докторських дисертацій.

Упродовж 20 років Ви організовували роботу ф-ту української мови та літератури — одного з найбільших в ун-ті — спочатку на посаді заст. декана з навч. роботи, а потім — декана. І весь цей час ф-т був на висоті.

Освіта, робота, сім'я, виховання сина й онуків. Вам усе вдалося. Ваш прекрасний вік — це безцінний досвід, життєва мудрість, тверда позиція, повага і справедливе ставлення до людей, а ще неймовірна любов і ніжність, турбота і увага Ваших рідних і близьких. Однак роки — це лише рядочок у паспорті. Порівняно з довгожителлями Кавказу і Японії, Ви досить молода жінка в розквіті сил.

Тож дозвоьте привітати Вас з родинними й побажати міцного здоров'я, невичерпного оптимізму, невиліковної бадьорості, рекордного за тривалістю життя під мирним небом і на рідній землі!

З повагою — каф. української мови ХНПУ імені Г.С. Сковороди

З ювілейними днями народження ф-т іноземної філології вітає своїх колег, відомих науковців, досвідчених педагогів, які користуються повагою студентів, ініціативних організаторів, цікавих співрозмовників:

Лілію Миколаївну Корнільєву, професора каф. англійської філології; **Ірину Михайлівну Панаріну**, викл. каф. англійської фонетики і граматики; **Світлану Володимирівну Пантелєєву**, ст. викладача каф. німецької філології; **Сазонову Ярославу Юрївну**, д. філол. н., доц., зав. каф. англійської фонетики та граматики; **Олега Вікторовича Сидорова**, доцента каф. німецької філології.

Шановні ювіляри, колектив ф-ту щиро вас вітає! Бажаємо вам мирного неба, нових цікавих проєктів, незабутніх мандрів, талановитих учнів, здоров'я та сімейного благополуччя. Нехай кожен ваш день буде сповнений радістю, натхненням, чудовими зустрічами та відкриттями.

ПЕРЕМОЖНИЦЯ

24 серпня 2022 року **Наталія Калініна**, здобувачка І (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 014 Середня освіта (Музичне мистецтво) перемогла у Всеукраїнському творчому конкурсі до 31-річчя Дня Незалежності України в номінації «Вокал». Конкурс організовано й проведено громадською організацією «Інвестресурс» у місті Кам'янка Черкаської області.

Наукова бібліотека запрошує

ШАНОВНІ ПЕРШОКУРСНИКИ!

Вітаємо вас у Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди!

Фонди бібліотеки ун-ту налічують понад 763 000 примірників документів. Колекція інформаційних ресурсів бібліотеки представлена документами на паперових та електронних носіях, серед яких підручники, навч. посібники, монографії, збірники наук. праць, дисертації, автореферати дисертацій, художня література, фахові періодичні видання та ін.

Прикрасою бібліотечного фонду є колекція рідкісних і цінних видань, де зберігається понад 2 тис. примірників книг, брошур, ілюстрацій та журналів періоду другої половини XVIII століття — початку XX століття (до 1928 року включно). Але, на жаль, з 24 лютого 2022 р. в умовах запровадження воєнного стану Наукова бібліотека не працює для фізичного відвідування. Колектив бібліотеки продовжує надавати інформаційні послуги та консультаційну допомогу здобувачам освіти, науково-педагогічним працівникам ун-ту в дистанційному режимі. Для забезпечення інформаційного супроводу дистанційного навчання здобувачів освіти університету ми пропонуємо використання електронних інформаційних ресурсів бібліотеки.

Електронні інформаційні ресурси доступні для використання 24/7 через мережу Інтернет зі сторінки бібліотеки на сайті ун-ту.

Ресурси, які знадобляться під час навчання:

1. Електронний каталог <https://catalog.hnpu.edu.ua>
2. Електронний архів (інституційний репозитарій університету): <http://dspace.hnpu.edu.ua>
3. Веб-сторінка наукової бібліотеки <http://hnpu.edu.ua/uk/division/naukova-biblioteka-hnpu-imeni-gsskovorody>

Як знайти книгу в електронному каталозі? Як самостійно дібрати літературу за конкретною темою? Як оформити список використаних джерел до наукової роботи? Як оволодіти навичками пошуку в репозитарію ун-ту? Знайти відповіді на ці та багато інших питань вам завжди допоможуть співробітники Наукової бібліотеки. Ми на зв'язку з вами: naukova_biblioteka@hnpu.edu.ua

Будьте в курсі останніх новин бібліотеки: <http://hnpu.edu.ua/uk/division/naukova-biblioteka-hnpu-imeni-gsskovorody>

<https://www.facebook.com/groups/341822379535780/>

<https://www.instagram.com/library.hnpu/?hl=ru>

<https://www.youtube.com/channel/UCaWf6wADOP5ROMQV5Vhro2Q>

<http://hnpu.edu.ua/uk/nevycherpnny-skarb>

О. Коробкіна,

директорка Наукової бібліотеки

КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ ЦЕНТР

КМЦ був створений у 1992 р. для розвитку здібностей, умінь та навичок студентів у творчих колективах.

Робота культурно-мистецького центру (КМЦ) спрямована на підготовку пам'яток та визначних дат, які святкують у державі, місті, ун-ті. За досягнення в розв'язку самодіяльної художньої творчості, високий рівень виконавської майстерності, з 2000 року 6 творчих колективів центру мають почесне звання «Народний самодіяльний колектив профспілок України». Це такі ансамблі: бального танцю; народного танцю «Зоріцвіт»; естрадної пісні «Оксамит»; естрадно-спортивного танцю «Бумеранг». А також камерний хор «Ювента» імені Віктора Королевського та оркестр народних інструментів.

Реалізувати свої здібності та проявити їх у мистецькому напрямі можна у вокальних гуртках центру, університетській команді КВК, парадному ансамблі барабанщиків, де з нетерпінням очікують на першокурсників.

Наші творчі колективи щорічно протягом багатьох років посідають перші місця та Гран-прі міського фестивалю-конкурсу студентської самодіяльності «Студентська весна», демонструють високий рівень виконавства, професіональну підготовку та розмаїття жанрів.

Сьогодні, в умовах воєнного стану, КМЦ продовжує опановувати нові форми роботи, які почав втілювати ще за часів пандемії — це дистанційна робота творчих колективів, індивідуальна робота з її учасниками онлайн,

Загальноуніверситетська традиційна посвята в козаки

відеоконференції та семінари співробітників центру.

КМЦ — ініціатор і організатор загальноуніверситетських традиційних свят, таких як Посвята в першокурсники, Студент року, Дебют першокурсників, Фестиваль патріотичних об'єднань і спорту, Посвята в козаки та інші.

Цього року центр планує провести «Skovoroda-fest» — захід, цілком присвячений 300-річчю з Дня народження видатного філософа і просвітника Г.С. Сковороди, у якому окремою номінацією будуть відзначені творчі надбання саме першокурсників, які тепер неситимуть горде звання скованодинців.

Незважаючи на технічні труднощі, пов'язані з новою для всіх нас формою

проведення заходів, керівники творчих колективів сповнені ентузіазму працювати з обдарованою молоддю — інтелектуальною педагогічною елітою України.

Ми віримо, що першокурсники, які прийшли до нашого ун-ту, і ті здобувачі вищої освіти, які вже навчаються в стінах нашої альма-матер, не втратять скованодинівський дух і будуть жити активним студентським життям, а в Україні запанує мир і злагода. Тримаймося! Ми сильні! Наш університет — наша гордість!

Зі своїми пропозиціями, новими ідеями та питаннями щодо участі у творчих проєктах звертайтеся на електронну пошту КМЦ: mc335a@hnpu.edu.ua. Ми чекаємо саме на вас!

А. Нікітенко, художній керівник КМЦ

МУЗЕЙНИЙ КОМПЛЕКС УНІВЕРСИТЕТУ

Музейний комплекс ХНПУ імені Г.С. Сковороди створено на початку 2022 року на підставі рішення Вченої Ради як структурний підрозділ ун-ту.

Основними завданнями МК є вивчення та збереження історії ун-ту, розвиток інтересу до його традицій, сприяння студентам у вивченні історії України, національно-патріотичне та естетичне виховання студентів. До складу МК входять: 1. Музей історії ун-ту; 2. Ботанічний музей; 3. Музей анатомії; 4. Виставкова зала «Музей букваря»; 5. Зоологічний музей ім. О.П. Кропивного; 6. Музей історії науки «FMF Open Space»; 7. Музей іграшок; 8. Музей етнодизайну.

З початку діяльності МК основний акцент у роботі було зроблено на активізації музейно-виставкової діяльності в ун-ті. Для наших студентів та аспірантів було проведено екскурсії в Музей історії ун-ту та інших музеїв, що входять до МК. Постійними гостями в музеях нашого МК були школярі місцевих та обласних шкіл. Проводилися зустрічі з деканами та координаторами виховної роботи щодо співпраці між МК та ф-ми в організації виставок та експозицій. Так у січні 2022 року студенти та аспіранти ун-ту відвідали виставки документів та предметів побуту з приватних колекцій м. Харкова «Технології в стилі вінтаж».

Після 24 лютого музейні зібрання силами співробітників були частково демонтовані та перенесені в безпечні місця. Однак, на жаль, не все вдалося вберегти. Під час ракетного удару по навчальному корпусу А було знищено приміщення Музею історії ун-ту, велика кількість експозиційного фонду та обладнання постраждала, але залишилися фото стендів, електронні записи екскурсій.

Зважаючи на велику кількість внутрішньо переміщених осіб, зокрема

дітей, відбулись презентаційні заходи з проєктом МК «Техноісторія онлайн», представлений на сайті ХНПУ імені Г.С.Сковороди.

На початку квітня відбулась презентація масштабного проєкту МК та одного з громадсько-культурних об'єднань Полтавської області: «Історія незламних». На сьогодні було проведено більше 20 зустрічей для 650 глядачів. Співробітники МК на чолі з директором на сайті ун-ту

Директор МК Віталій Тукач зі студентами під час екскурсії

створили для студентів та викладачів віртуальний проєкт «Наукові та природничі музеї світу онлайн», де представлено близько 20 віртуальних екскурсій.

На початку липня для школярів та студентів почалась реалізація проєкту МК — «Визначні постаті історії України». У липні МК разом з Полтавською обласною універсальною науковою бібліотекою ім. І. Котляревського долучилися до віртуального марафону, присвяченого 300-річчю з дня народження Г.С. Сковороди, на якому доповідь «Тригорій Сковорода та Харків» викликала жваве обговорення та дискусію.

Таким чином, МК, незважаючи на складний військовий час, продовжує діяльність, готує та проводить свої різноманітні заходи, а також бере участь у заходах, організованих колегами. Сподіваємось, що в подальшому ми відновимо роботу всіх музеїв в ун-ті та реалізуємо багато нових цікавих проєктів.

Для першокурсників МК зараз розробляє низку заходів в онлайн-форматі для того, щоб вони були залучені до музейної справи й вивчали досвід попередників у тій сфері науки, яку вони обрали для навчання.

Віталій Тукач, директор МК

Запрошуємо першокурсників відвідати сайт ун-ту та познайомитися з унікальними колекціями наших музеїв.

Р.С. Редакція газети «Учитель» отримала таку інформацію з перших вуст про стан музеїв ун-ту у воєнний час.

Паньок Т.В., проф., зав. каф. образотворчого мистецтва: «На сайті кафедри є ролик про діяльність музею та онлайн-галереї, присвячені 300-річчю Г.С. Сковороди та «Мистецтво без кордонів» тощо».

Пономарьова Н.О., проф. декан ф-ту: «На сайті ф-ту є багато інформації про створення музею «FMF Open Space», його каталоги, фонди, експозиції, виставки «Телефонний зв'язок», «Логічні ігри», «Обчислювальна техніка» тощо».

Давидова М.О., доцент каф. теорії, технологій і методик дошкільної освіти: «Музей іграшки перевезено в безпечне місце, але на сайті дошкільного ф-ту є цікава інформація з фотографіями про наш музей».

СТАРШОКУРСНИКИ ВЖЕ НАВЧАЮТЬСЯ

Доки першачки лише готуються до свого, сподіваємось, блискучого старту в нашому ун-ті, досвідчені старшокурсники вже розпочали свій новий навч. рік 15 серпня.

А вже 16 серпня старости укр. мовно-літературного ф-ту імені Г.Ф. Квітки-Оснєв'яненка зібралися на традиційне перше засідання старостату, на якому до старост звернувся з вітальним словом декан ф-ту К.Ю. Голобородько. Він побажав натхнення та наснаги студентам у новому непростому навч. році. Заст. декана з навч. роботи О.В. Варенікова розповіла про цьогорічні особливості організації навчання: тривалість семестрів, навч. та виробничих практик, час на підготовку до написання курсових робіт, а також закликала всіх до продуктивної праці.

Перший навчальний тиждень пройдено. Що було? Здебільшого лекції. Студенти прослухали багато годин корисної інформації, яка знадобиться їм не лише на майбутніх семінарах, але й у подальшій професійній діяльності.

Студенти завели нові зошити для конспектів; ті, хто перебувають за кордоном, розібралися з часовими поясами; почали (а деякі вже й закінчили!) усувати свої навч. борги за минулий семестр; отримали перші домашні завдання та одразу створили папку з ними на робочому столі, щоб не заплутатись; облаштували свої робочі місця та підготували їх до повноцінного функціонування.

Головне, що наші студенти наразі вкрай вмотивовані. Ніхто не хоче «красти» в себе канікули, які почнуться вже з перших днів грудня, тож трудяться самовіддано, хоча надворі ще серпень. З таким настроєм та жагою, упевнені, семестр зможемо завершити тільки з високими балами!

Новий навчальний рік 2022–2023 рр. впевнено стартував на фізико-математичному ф-ті.

Протягом перших тижнів серпня відбулися кураторські години в усіх групах ф-ту. Було обговорено стан справ студентів, їхня безпека, можливості до навчання. Відбулися й організаційні наради деканату, перші засідання кафедр. На ПДО Moodle розміщено графіки освітнього процесу та практик, розклад занять, відкрито доступ до оновлених курсів. З 15 серпня 2022 р. викладачі та студенти з усіх куточків світу об'єднані спільною працею, спільним скованодинівським духом та спільною вірою! Ми працюємо! Працюємо заради Перемоги!

Про перші заняття розповідають студенти ф-ту початкового навчання.

24.08.2022 на II курсі розпочалися практичні заняття з предмету «Діяльнісний підхід у початковій школі», які проводить доцент каф. початк. і профес. освіти Валентина Олексіївна Шищенко. Спочатку ми обговорили організаційні питання, а потім розпочалося найцікавіше. Під час виконання практичних завдань ми розділилися на групи, використовуючи способи «тупотіння» та «спільних ознак». Ми малювали правила, яких власне і повинні дотримуватися під час занять, а також розробляли креативні бейджі для кращого запам'ятовування в майбутньому нових учасників освітнього процесу, розібрали нове поняття «агентність» та закріпили набуті знання на практиці. Нам дуже сподобалося практичне заняття, і ми з нетерпінням чекаємо на наступну зустріч!

26.08.22 р. на IV курсі ф-ту розпочався курс «Методика логопедичної роботи з дітьми з ТПМ» (викл. В.В. Партола). Студенти прослухали лекцію, а потім працювали над практичними завданнями. Їм дуже сподобалися заняття, усі очікують на наступні пари.

Інтерв'ю

НАВЧАННЯ ПІД ЗВУКИ ТРИВОГИ

Поліна Литвин та Катерина Позоріла, студентки 2 курсу за спец-тю «Соціальна робота», розповіли куратору Людмилі Макар про перші тижні навчання в умовах воєнного стану.

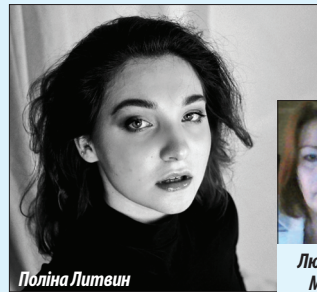
Куратор: дівчата, розкажіть, будь ласка, про на початок навчального року.

Поліна: Початок навч. року я зустріла в рідному Кам'янському Дніпропетровської обл. Саме тут гостро відчуваєш порожнечу та біль через тимчасову неможливість перебувати в Харкові — місті, що подарував перші приємні спогади про студент-

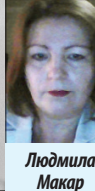
набути нових знань та вмін на шляху до зміцнення успішної проф. діяльності, тому що фахівець соціальної роботи повинен бути компетентним а розвинути різнобічно задля надання кваліфікованої допомоги клієнту.

Куратор: Як проходять Ваші заняття?

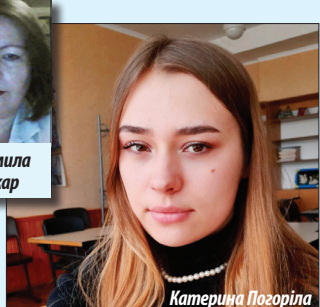
Катерина: Заняття проходять доволі цікаво та змістовно в онлайн-форматі, адже викладачі докладають надзвичайних зусиль, щоб навіть у такий скрутний час зробити нашу взаємодію не тільки продуктивною, а й різноманітною.

Поліна Литвин

Людмила Макар

Катерина Позоріла

ське життя, захопив своєю теплою, незламністю, і до якого ми так прагнемо повернутись згодом, щоб відновити втрачене. Початок навчання в умовах війни — це певне випробування, але, коли є бажання і цілеспрямованість, то головне — намагатися долати будь-які труднощі і впевнено йти до своєї мети.

Катерина: Зараз я перебуваю у своєму рідному місті, поруч із родиною. З нетерпінням чекала початку навч. року, адже це неймовірно цікавий та захоплюючий процес пізнання та опанування нових знань та вмін. Для мене початок навчання став ніби ковтком свіжого повітря, адже взаємодія з викладачами та одногрупниками частково відволікає мене від сумних думок та постійного перегляду новин.

Куратор: Які нові предмети Ви почали вивчати за обраною спеціальністю?

Катерина: Цього семестру в нас додалося багато нових цікавих предметів: «Опіка та піклування з практикумом», «Менеджмент соціальної роботи», «Основи соціально-педагогічних досліджень», «Соціальна робота з дітьми та молодіжними організаціями». Але найбільше моя увага прикута до дисциплін вільного вибору: інтелектуальні ігри та арт-терапевтичні методики в соціальній роботі. Вони дозволять

Поліна: Наші викладачі, яких ми вже полюбили, допомагають нам не тільки опанувати обрану професію, а й удосконалюватися як особистості, набувати лідерських якостей і проявляти себе, беручи участь у різних культурних заходах.

Куратор: чи виникають у Вас якісь труднощі у зв'язку із дистанційною формою навчання?

Катерина: Найбільшою проблемою в умовах навчання в онлайн-режимі є нестача емоцій від «живого» спілкування з викладачами та одногрупниками, проходження практики в різноманітних установах.

Поліна: я не відчуваю жодних труднощів, навчаючись онлайн. Наразі в усіх нас одна мрія — закінчення війни й повернення до звичного ритму життя, але це не означає, що потрібно «поставити себе на паузу». Щодня наші бійці наближають перемогу, а ми зі свого боку готуємось відновлювати країну, працюючи кожен за своїм фахом.

Людмила Макар, куратор 22 СР групи ф-ту соц. і поведінкових наук

МОВА Й ВІЙНА

Мова дуже чутливо реагує на всі суспільні події, явища, зміни. Наше воєнне сьогоднішнє стало перед викликом мови насамперед на рівні соціумної комунікації, адже з відкритою війною скриньки Пандори посипалися слова, які в українському суспільстві перебувають під морально-етичним тобу, хоча й мають цілком активне комунікативне буття.

Вибухнула своїм емоційно-оцінним ресурсом лайлива лексика, яка з перших годин війни масово й потужно заповнила всі сфери нашої вербальної діяльності. Причому мав місце певний психологічний синдром: навіть ті, хто не лаявся й був мовним пуристом, почали звільняти себе від попередніх обмежень. Тригером цього стала фраза нашого захисника острова Зміїний: «Русский военный корабль, иди на...».

Джина випустили. Клич, який ще донедавна був грубою брутальною лайкою, з великим емоційним натхненням промовляли всі: політики, депутати, керівники всіх структурних підрозділів, дипломати, ведучі, експерти, журналісти, шоумени, актори, співаки, звичайні мовці; українці й іноземці; означений награвом окреслювали на білбордах, задували у віршах, принтували на футболках, майках, шарпетках; навіть друкували на чеках у магазинах і транспортних квитках. Ви в їдждаєте в місто, а вас зустрічає цей імператив на рекламному щитку; їдете в тролейбусі, а вам касовий апарат у кондуктора видає квиток із актуальним спрямуванням. Більше того, цій майже скараментальній фразі надали не тільки оцінної, а й світоглядного маркування. Так в одному українському місті на зупинці тролейбуса висить великий плакат: «НАХ... І — це не матюк, це наша громадянська позиція». Ну звісно, наїмчастіше пишуть без крапкування й зірочок — так, як вимовляють. А вимовляли в перші місяці війни все, що тільки створено в лайці — власне українській і матірній. І це була певна психотерапія для нас: виливалася вся злість, ненависть, лють, страх, розпач.

Зараз маємо вже певне заспокоєння від цього. Комунікативний ресурс стає більш окультурним, повертається до нормованого мовлення. Це тішить. Ми не мусимо бути такими, як вони. Ми мусимо бути іншими — більш освіченими, культурними, цивілізованими. Не розмовляти в родині,

з батьками, дітьми, рідними, близькими, друзями матом; знаходити звичайні, літературні слова для нашого міжособистісного спілкування. Адже нам теж бракує мовної культури, бо мат і в нас став не тільки лайкою, а й вербальним ресурсом у комунікації. Можливо, війна змінить наше ставлення до вимовленого слова? Хотілося, щоб це питання було не тільки риторичним.

Є й інші ситуації, породжені війною. Більш перспективні. Наприклад, назви українських продуктів. Сир «Російський» уже частіше самі ж продавці замінюють на «Класичний», «Традиційний». Тепер справа за ковбасою «Московська»; гірчицею «Російська мічна» (розуміємо, що це питання ДСТУ). З'явилися в наших крамницях сосиски «Джавелінки» й «Байрактарчики», сарделі «Хаймарси» (завітайте на наш Центральний ринок, самі переконаєтесь); є в приватних пекарнях хліб «Байрактар», батон «Джавелін», сендвіч «Чорнобівський». Уже дають українським дітям імена Джавеліна (скорочено Джа) і Байрактар, перейменовують чотирипалих друзів на популярні клички воєнної доби — Патрон, знов-таки Байрактар.

Увійшов в активний обіг сленгізм донатити — робити благодійний внесок, жертвувати, дарувати, вносити суми. Усі ми тепер донатимо на ЗСУ, на потреби наших волонтерів і тих, кому потрібні кошти на життя (наші родичі, друзі, колеги, студенти, що опинилися в скруті). Це ще одне небажане запозичення, але справа вдячна й благородна, тож донатимо. Тобто допомагаємо.

Звісно, це все сумні реалії, краще б менше знати таких слів. Але ж у нас війна. І мова наша теж у війні. Тому й багато мовних викликів і ризиків. Імператив один — зберегти Україну, зберегти українців, зберегти нашу мову. Тобто здобути перемогу! Усім разом. І все буде паляниця! Тобто Україна.

Олена Маленко, докт. філол.н., професор

Спорт

Сьогодні наші дітчата ВК «ХНПУ-Харків'янка» через війну розкидані по всьому світу.

Хтось у Німеччині, хтось у Польщі, хтось у Швейцарії... Дівчата, виховані головним тренером команди, старшим викладачем каф. Євгенією Стрельниковою, мають достатньо професійних якостей для закордонних волейбольних команд. Але дух команди назавжди з ними, бажання повернутися до Харкова, рідного залу, ХНПУ імені Г.С. Сковороди міцні. Тренувальні заняття Євгенії Янівни зі спортсменками не перериваються, охоплюють теоретичну, методичну, фізичну, техніко-тактичну, психологічну підготовку гравчинь команди. Дівчата продовжують навчатися онлайн на різних факультетах нашого ун-ту: фізичного виховання і спорту; українському мовно-літературному; фізико-математичному; природничої, спеціальної і здоров'язбережувальної освіти.

Але віримо, що всі разом зможемо зібратися на практичні тренування в нашому залі, обійнятися, зіграють знову й відродити команду!

17.08.2022 р. відбувся Чемпіонат України серед юніорів з бойового самбо в м. Києві, на якому студент ф-ту фізичного виховання і спорту **Давид Долгов** виборов титул чемпіона України.

25–26.08.2022 р. в Таллінні на клубному Чемпіонаті Європи з тхеквондо ВТФ **Еріка Бригіда**, студентка 2 курсу ф-ту ФВіС, у змаганнях серед молоді посіла III місце, а в турнірі серед дорослих спортсменок виборола срібну нагороду! Крім цього, Еріка здобула ліцензію на участь у Чемпіонаті Європи серед жінок, який буде проходити у вересні в Албанії.

31.08–02.09.2022 р. на Чемпіонаті світу з веслування на каное серед юніорів U-23 (Угорщина) **Юліана Путніна** виборола 5 місце.

1–4.09.2022 р. у Польському м. Кротшин відбувся чемпіонат Європи із сумо серед юніорів та дорослих, на якому **Олена Нікітінська** у категорії до 65 кг виборола дві срібні медалі в номінаціях «Юніори U21» та «Дорослі».

11.09.2022 на Міжнародному турнірі з фехтування Internationaler FTV Jugendpokal у м. Франкфурт на Майні (Німеччина) перемогу одержав **Роман Самойлов**.

І. Кривенцова, голова Спортклубу ун-ту

До 300-ліття Г.С. Сковороди

СКОВОРОДИНІВСЬКИМИ ШЛЯХАМИ СВОБОДИ

Харківський національний педагогічний університет, який уже сто років гідно носить ім'я українського барокового гуманіста Григорія Савича Сковороди, є одним із найдавніших закладів вищої освіти в Україні.

Щороку першого вересня двері навчального закладу з урочистим піднесенням відчиняються перед майбутніми вчителями. На порозі ун-ту з 1991 року студентів зустрічав пам'ятник Г. Сковороді скульптора І. Ястребова, а з 2012 року — скульптора Сейфутдіна Гурбанова, ніби благословляючи здобувачів освіти на «сродну» працю.

Здобувачам освіти нинішнього навчального року, на жаль, випало бути свідками найжахливішої у світі російської агресії після Другої світової війни, унаслідок якої гинуть захисники України й цивільне населення, зазнають насилля діти, руйнуються будівлі, стираються з лиця української землі міста, села й хутори. Рашисти свідомо, як вони акцентують, з метою денацифікації б'ють прицільним вогнем, ракетами по житлових багатоквартирних і приватних будинках, школах, дитячих садочках, закладах вищої освіти, театрах, музеях, по всіх цивільних об'єктах, які окреслюють українську ідентичність.

У 2022 році відзначають 300-ліття з дня народження українського гуманіста Григорія Сковороди, ювілей якого восени планувала відзначати не лише Україна, а й увесь цивілізований світ...

ключі від перемоги українського народу в боротьбі з ворогами шляхом формування української нації. Російським окупантам вдалося зруйнувати стіни навчального корпусу, але їм не втямки, що ун-т — це щось більше, ніж стіни. Це традиції, ідеї, наполеглива педагогічна праця, наукові досягнення, захисти дисертацій, обмін досвідом із європейськими навч. закладами, боротьба за незалежність України, і найголовніше — енергетика студентства...

Росіяни спочатку засобами міфотворення в літературознавстві намагалися вкрасти в українців Г. Сковороду, проголосивши російською спадщиною всю літературу, написану старорусською, тобто книжно-церковнослов'янською мовою, починаючи від XI ст. — церковну, богословську, філософську, художню, ідеологічну.

Усвідомивши українську природу душі філософа, з'ясували, наскільки вони ментально далекі від нього, а це значить, що вони ніколи не опанують тонкощів його життєдайної філософії, ніколи не досягнуть висоти його самовдосконалення, не зрозуміють, яку Віру, Надію, Любов ніс у своїх творах Григорій Сковорода, тому вирішили знищити

«Ідеться не лише про його науку — ідеться про його спосіб існування, бо навіть славетна автоепітафія нашого філософа «Світ ловив мене, та не спіймав» — то не що інше, як радикальний маніфест свободи».

У перевернутому світі й викривленому путінською пропагандою світогляді росіян найбільшим гріхом українців є наше прямування за Г. Сковородою шляхом любові до України і непереморного прагнення свободи.

Російські окупанти не просто руйнують будівлі, убивають українців, як це буває на війні, вони цілеспрямовано знищують центри української ідентичності, вони намагаються зітерти з лиця землі українську націю, націю вільних, героїчних, самодостатніх, усебічно розвинених особистостей...

На думку українського філософа, людина здобуває духовну свободу, коли займається не лише тим, що їй подобається, а й до чого має природну схильність. Гармонія людини зі справою, якою вона займається, є запорукою її особистості свободи. Таким простим є рецепт унікальної формули щастя й свободи в площині геніальності ідей Григорія Сковороди, який своїм життєвим при-

Перший подарунок, варварський, ювіляр отримав від рф...

6 липня 2022 року російські загарбники вирішили ракетами з Белгорода денацифікувати один із навчальних корпусів ун-ту імені Григорія Сковороди — ун-ту, де студенти опановували наймирніші й разом із тим найвідповідальнішу професію у світі — професію вчителя. Свого часу Отто фон Бісмарк виголосив фразу, яка стала крилатою: «Війни виграють не генерали, війни виграють шкільні вчителі та парафіяльні священики». ХНПУ імені Г.С. Сковороди готує педагогічний десант, у руках якого

навіть пам'ять про нього. Але пам'ятник патрона педагогічного ун-ту, заперечуючи всі закони фізики, перебуваючи в центрі вибухової хвилі, під завалами від ущент зруйнованого корпусу, уцілів, ніби підтверджуючи тезу українського мислителя про світ, який ловив його, але так і не спіймав ні своїми принадами з дочасного життя, ні тотальним випаленням української землі російськими окупантами після смерті філософа.

Один із найвідоміших сковородинознавців, професор ХНПУ імені Г.С. Сковороди Леонід Ушкалов свободою називав сутність життя філософа:

кладом мудреця, що подорожує, зумів показати важливість духовного, нікчемність матеріального і шлях до свободи в тандемі з почуттям гідності.

Не зважаючи на тяжкі часи випробовувань цього року продовжиться навчання майбутніх учителів, у руках яких майбутнє нашої держави й українського народу, для якого найвищою цінністю є гуманізм Григорія Сковороди, де одне із надважливих місць посідає свобода.

Н.М. Левченко, д. філол. н., проф. каф. української літератури та журналістики імені професора Леоніда Ушкалова

Проект

УКРАЇНА. ПЕРЕХРЕСТЯ СВІТІВ

Проект реалізований у рамках традиційного музичного фестивалю в місті Ночі, провінція Барі (Італія), за підтримки та присутності зромадського суспільства, муніципалітету міста та релігійних організацій (церква Сан Доменіко міста Ночі), які висловили щирі підтримку Україні та авторам проекту.

Проект «Україна. Перехрестя світів» був створений Яною Чеботовою та Жанною Чепелою поєднанням музики та візуального мистецтва, як емоційна відповідь на війну змущених залишити свої будинки українських художників.

1 частина проекту — це твори класичних та сучасних українських та європейських композиторів A. Stradeli, J. Pergolesi, A. Skoryk та інших, які відображають тему страждань та боротьби українського народу буде представлений невеликим концертом камерного ансамблю: Яна Чеботова — співачка, сопрано (Україна, зараз навчається в консерваторії Італії), Володимир Лариненко (Україна) — скрипка, Жанна Чепела (Австрія) — фортепіано. Музична частина надзвичайно важлива, оскільки безпосередньо пов'язана з візуальною частиною та лише інтегрована презентація проекту повністю розкриє ідею авторів. Вибір музичних творів не випадковий: ця музика так чи інакше священна, через неї людина звертається до Бога в найскладніші моменти свого життя, щоб висловити свої найсильніші почуття. Для України, для Європи й світу війна, що триває — це не лише битва за життя на полі бою, але й битва за збереження душі, тому що всі страшні речі, що відбуваються зараз у нашій країні, можна пережити лише з молитвою в наших живих серцях. Кожен з нас робить вибір у серці між добром і злом. І Україна зараз перебуває в центрі цього вибору, тому проект називається «Україна. Перехрестя світів».

2 частина. Це серія картин, візуальне відображення музики на основі особистих вражень українського художника Яни Чеботової (Україна). Художній компонент проекту — 16 картин різного розміру: від 1 м*1 м до 10 см*10 см. Матеріал: полотно, акрил. Автор Яна Чеботова обрала стиль абстракціонізму як основу візуальної серії. Це надає можли-

вість художньо відображати емоції болю та прагнення до світла та перемоги. Виставка та концерт повинні відбуватися одночасно.

Одне з важливих завдань проекту — створення оригінального каталогу, що містить QR-коди музичних творів разом із малюнком. Це дозволить глядачеві, який отримує каталог, подумати про теми, порушені проектом, у спокійній атмосфері декілька разів, щоб досягти глибшого розуміння трагедії в Україні.

За допомогою проекту ми привертаємо увагу Європи та Світу до подій на тлі війни в Україні, створюємо основу для всебічного сприйняття глядачем індивідуальної опозиції України / росія, яка загрожує самому існуванню європейської цивілізації та Світовим культурним кодам. Автори проекту — художники Харкова: режисер та композитор Ж. Чепела та художник Дж. Чеботов. Для цього проекту Ж. Чепела створила особливу музичну композицію «Молитва за Україну» до поеми український поетеси Любові Бурак.

Я.В. Чеботова, проф. каф. дизайну

Сумуємо

ГЕРОЇ НЕ ВМИРАЮТЬ

8 вересня відбулися довгоочікувані події для всіх українців, а особливо для харків'ян: наші герої зробили неможливе — звільнили багато окупованих куточків Харківщини, проте ціною власного життя...

8 вересня в боях за Харківщину загинув випускник юридичного ф-ту та аспірантури ХНПУ імені Г.С. Сковороди Артур Надоев... У нього було стільки планів: робота над закінченням дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі права за темою «Кримінальна відповідальність за бездіяльність військової влади», логічне завершення шляху на отримання адвокатського свідоцтва...Але... Ще одним Янголом стало більше... Сковородинівці згадують Артура як світлого, талановитого, чесного, відповідального, відкритого й життєрадісного юнака з високими моральними цінностями. У Артура залишилися дружина і дочка...

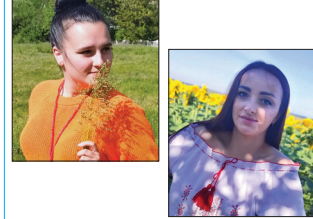
Вічна пам'ять тобі, справжній герою!

Воєнна поезія

М. Обиденнікова, аспірантка каф. української мови.

Привіт тобі, моя Донецька області!
Ну як ти там? Тримаясь? Жива?
І змучений почувся ніжний голос:
«Я вже не та... Розтрощена й крива...
Я вже не та, якою пам'ятаєш:
Із небом чистим світло-голубим,
З бурхливим морем, що ти так кохав,
Із теплим сонцем, полем золотим...
Я вже не та, я ранена у серце,
Щемить моя розтерзана душа...
Столиця області — трояндове озеро —
Моя рідненька... І нібито чужа...
Мій Маріуполь, Бахмут, Волноваха,
Авдіївка, Слов'янськ і Краматорськ,
Курахове й Українськ-Бідолаха,
Селідове, Дружківка і Покровськ...
Я вже не та... Я спалена й розбита.
У серпні не чекаю на жнива...
Удень з важкої артилерії укрита,
Ракетний град ночами залива.
Я плачу із ранковою росюю,
Вмиваюся слізьми із дощу...»
Не плач, Донецька область, я з тобою!
Живи! Ти чуєш? Я тебе прошу!

21.08.2022

Юлія Рилко, випускниця фізико-матем. ф-ту, учитель математики в Харківській ЗОШ 64.

Постукав вересень у вікна,
Навчальний рік почався у цю мить.
Зустріла учнів знов своїх привітно.
Та щось мені, усе ж таки, болить.
Болить, що не зайшла до класу,
Не бачу знов цікавих оцень.
І дзвоник не здзвенів, як свого часу,
Не чути сміху хлопців та дівчат.
Не йду до школи, як раніше, зранку
І не сварю нікого, що спізнився.
Навчальний простір, до останку,
В просторах інтернету загубився.
Онлайн-підручники, і дошка, і уроки,
Здається все в порядку, але ні.
У класі тиша, і не чути кроки,
Дитячі очі трішечки сумні...
Та прийде час, і залунають сміхом
Шкільне подвір'я і просторий клас.
Засяють знову коридори світлом,
Покличе дзвоник на урок всіх нас.
Повернутися за свої парти діти,
На дощі крейдю написешся завдання,
А за вікном розквітнуть знову квіти,
І скаже вчитель: «Починаємо навчання!»

3 вересня 2022 р.